

دوشنبه هجدهم آذر ماه ۱۳۹۸

سال هفتاد و پنجم شماره ۲۱۷۶۸

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه های قضائی - عهدنامه ها - آئیننامه ها

WWW.RRK.IR

WWW.DASTOUR.IR

تصویب نامه ها - تصمیم نامه ها - اساسنامه ها و آگهیها

تک شماره ۱۵۰۰ تومان

صفحه	دستگاه اجراء کننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۱	وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۳۹۸/۸/۱۹	قانون موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه
۴	وزارت راه و شهرسازی	۱۳۹۸/۹/۶	قانون موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان
۶	شورای اسلامی شهر شیراز	۱۳۹۸/۷/۲۳	رأی شماره ۱۴۸۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند ۲۰ از فصل دوم دفترچه مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر شیراز

قانون موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه

ماده واحده - موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه مشتمل بر یک مقدمه و بیست و پنج ماده به شرح پیوست، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

تبصره ۱- رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی برای هرگونه اصلاح موافقتنامه موضوع ماده (۲۰) و اجرای ماده (۱۲) و بند (۶) ماده (۱۱) موافقتنامه در خصوص جمهوری اسلامی ایران، الزامی است.

تبصره ۲- در اجرای ماده (۱۷) موافقتنامه در خصوص جمهوری اسلامی ایران، رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی الزامی است.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است تبادل اطلاعات تجاری با خارج از کشور را از طریق سامانه نرم افزار جامع یکپارچه سازی و نظارت بر فرآیند تجارت (سامانه جامع تجارت) موضوع بند «الف» ماده (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ساماندهی، مدیریت و نظارت کرده و گزارش آن را به کمیسیون های «امنیت ملی و سیاست خارجی» و «اقتصادی» مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. کلیه دستگاههای اجرائی مرتبط با تجارت خارجی کشور موظفند صرفاً از طریق سامانه مذکور نسبت به تبادل اطلاعات با خارج از کشور اقدام نمایند.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه

طرفهای این موافقتنامه چهارچوب (که از این پس «طرفها» نامیده می شوند)؛ با آگاهی از اهمیت تجارت به عنوان نیروی محرکه برای رشد و توسعه و نیاز به افزایش کارایی معاملات تجارت بین المللی به منظور حفظ و ارتقای قابلیت رقابت در منطقه؛

قوانین و مقررات عمومی

۱۳۹۸/۹/۱۳

شماره ۳۷۱/۷۲۸۹۷

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۴۹۳۱/۱۳۰۶۷۷ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۸ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۸/۱۹ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۹۸/۹/۱۳

شماره ۱۱۷۰۳۱

وزارت صنعت، معدن و تجارت

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون موافقتنامه چهارچوب تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی در آسیا و اقیانوسیه» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۳۷۱/۷۲۸۹۷ مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۳ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد. با توجه به اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجرای مفاد موافقتنامه منوط به انجام تشریفات مندرج در ماده (۱۹) موافقتنامه می باشد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

(ح) «پنجره واحد» به معنی ابزاری است که به طرفهای دخیل در معامله تجارت اجازه می‌دهد که داده‌ها و اسناد را به صورت الکترونیکی با ورود یک مرحله‌ای برای انجام تمامی واردات، صادرات و گذر مربوط به الزامات نظارتی تسلیم نمایند؛

(خ) «قابلیت کاربرد داخلی» به معنی توانایی دو یا چند بخش یا سامانه برای مبادله اطلاعات و استفاده از اطلاعاتی است که مبادله شده است.

ماده ۴- تفسیر

هر گونه تفسیر این موافقتنامه چهارچوب باید به اصول کلی که این موافقتنامه مبتنی بر آن است، به خصوصیت بین‌المللی آن و نیاز به ارتقای یکپارچگی در کاربرد آن توجه لازم داشته باشد.

ماده ۵- اصول کلی

۱- این موافقتنامه چهارچوب به وسیله اصول کلی زیر هدایت خواهد شد:

(الف) برابری عملکردی

(ب) عدم تبعیض در استفاده از ارتباطات الکترونیکی

(پ) بیطرفی فناوری

(ت) ارتقای قابلیت کاربرد داخلی

(ث) تسهیل تجارت پیشرفته و رعایت نظارتی

(ج) همکاری بین بخشهای دولتی و خصوصی

(چ) بهبود محیط اعتماد فرامرزی

۲- طرفها توافق می‌کنند که اجرای قوانین و مقررات ملی که موجب اعمال این اصول در مورد مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی می‌شود، سطوح مشترک اطمینان و افزایش قابلیت کاربرد داخلی را ایجاد خواهد کرد.

ماده ۶- چهارچوب سیاست ملی، میسر ساختن محیط قانونی داخلی و

کارگروه تجارت بدون کاغذ

۱- طرفها کوشش خواهند نمود که چهارچوب سیاست ملی را برای تجارت بدون کاغذ برقرار نمایند که می‌تواند اهداف و راهبردهای اجراء، اختصاص منابع و چهارچوب قانونی را تعیین نماید.

۲- طرفها کوشش خواهند نمود که قوانین ملی اختیاردهنده‌ای را در مورد تجارت بدون کاغذ ایجاد نمایند، به ویژه با توجه به وظایف بهره‌برداران ملی برای تجارت بدون کاغذ فرامرزی، و با در نظر گرفتن استانداردهای بین‌المللی و بهترین روشها چنانچه قابل اجراء باشد.

۳- طرفها می‌توانند طبق محیط داخلی خود، کارگروه ملی، متشکل از نمایندگان دولت و طرفهای بخش خصوصی را تشکیل دهند. کارگروه، محیط داخلی قانونی اختیاردهنده‌ای را برای مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی ترغیب خواهد کرد و همچنین قابلیت کاربرد داخلی تجارت بدون کاغذ فرامرزی را تسهیل خواهد نمود. طرفها می‌توانند به طور متناوب به یک نهاد مشابه که قبلاً به جای تشکیل کارگروه جداگانه‌ای به شکل داخلی انجام وظیفه می‌کرد، تکیه نمایند و می‌توانند این نهاد یا یک واحد سازمانی مناسب یا گروه کاری در آن را به عنوان کارگروه ملی از نظر این موافقتنامه چهارچوب تعیین نمایند.

ماده ۷- تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی و توسعه سامانه‌های پنجره واحد

۱- طرفها سعی خواهند نمود تجارت بدون کاغذ فرامرزی را با میسر ساختن مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی با استفاده از سامانه‌های موجود در حال کار یا ایجاد سامانه‌های جدید تسهیل نمایند.

۲- طرفها تشویق می‌شوند که سامانه‌های پنجره واحد را توسعه دهند و از آنها برای تجارت بدون کاغذ فرامرزی استفاده کنند. در توسعه سامانه‌های پنجره واحد یا ارتقای سامانه‌های موجود، طرفها تشویق می‌شوند که آنها را با اصول کلی پیش‌بینی شده در این موافقتنامه چهارچوب هماهنگ نمایند.

ماده ۸- شناسایی متقابل فرامرزی داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت

الکترونیکی

۱- طرفها شناسایی متقابل داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت را به صورت الکترونیکی که براساس سطح اساساً برابر قابلیت اطمینان از طرفهای دیگرمنشأ گرفته باشد، پیش‌بینی خواهند نمود.

۲- سطح اساساً برابر قابلیت اطمینان از طریق ترتیبات سازمانی که به موجب این موافقتنامه چهارچوب برقرار گردیده مورد موافقت متقابل طرفها قرار خواهد گرفت.

۳- طرفها می‌توانند به منظور عملیاتی نمودن شناسایی متقابل فرامرزی داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی، به گونه‌ای که با اصل محیط اطمینان فرامرزی و تمامی اصول کلی دیگر سازگار باشد، ترتیبات دوجانبه و چندجانبه‌ای را منعقد

با توجه به اینکه تجارت بدون مانع نقش تعیین‌کننده‌ای را در ارتقای ارتباط جامع ایفاء می‌کند که منجر به ایجاد تجارت و رشد جدید در منطقه خواهد شد؛

با تصدیق اینکه تجارت بدون کاغذ در حالی که اعمال نظارت را بهبود می‌بخشد، تجارت بین‌المللی را مؤثرتر و شفاف‌تر می‌سازد، به ویژه چنانچه داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی فرامرزی مبادله شوند؛

با توجه به اینکه تجارت و ابتکارهای تأمین امنیت زنجیره عرضه در حال انجام در بازارهای صادراتی عمده، مبادله داده‌ها و اسناد را به صورت الکترونیکی برای تمامی فعالان در زنجیره عرضه بین‌المللی بیش از پیش ضروری خواهد نمود؛

با در نظر گرفتن این حقیقت که بسیاری از کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه در حال حاضر مشغول اجرای سامانه‌های الکترونیکی در سطح ملی هستند تا رسیدگی به داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت را سرعت بخشند؛

همچنین با توجه به این حقیقت که کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه مقرراتی را به نحو فزاینده برای مبادله الکترونیکی اطلاعات در موافقتنامه‌های تجاری خود در نظر می‌گیرند؛

با تصدیق نتیجه‌گیری مذاکرات موافقتنامه تسهیل تجارت در نهمین فرآهمایی وزرا در سازمان تجارت جهانی و اهمیت اجرای موافقتنامه؛

با آگاهی از اینکه تسهیل شناسایی متقابل و مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی بین کشورهای محصور در خشکی و گذری، زمان گذر و هزینه‌ها را به نحو قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد و فرصت‌های تجاری و توسعه‌ای را در کشورهای محصور در خشکی افزایش می‌دهد؛

همچنین با آگاهی از اینکه تسهیل مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی به ویژه بنگاههای کوچک و متوسط را قادر خواهد ساخت تا مشارکت مؤثرتری در تجارت بین‌المللی داشته باشند و رقابت خود را افزایش دهند؛

با توجه به سطوح مختلف اقتصادی و همچنین توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات طرفها؛

با تأیید اینکه فناوری اطلاعات و ارتباطات و زیرساخت‌های فیزیکی مربوط در برخی از کشورها برای حصول اطمینان از توسعه پایدار کسب و کار به اندازه کافی در دسترس نمی‌باشد؛

با توجه به ضرورت ایجاد محیط قانونی اختیاردهنده به منظور به حداکثر رساندن منافع مرتبط با تجارت بدون کاغذ فرامرزی؛

با تمایل به تنظیم چهارچوب قانونی در جهت تعمیق و گسترش همکاری در تسهیل تجارت بدون کاغذ فرامرزی میان طرفها و ترسیم توسعه‌های آینده در این زمینه؛

بدین وسیله به شرح زیر توافق می‌نمایند:

ماده ۱- هدف

هدف این موافقتنامه چهارچوب، افزایش تجارت بدون کاغذ فرامرزی با میسر ساختن مبادله و شناسایی متقابل داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی و تسهیل قابلیت کاربرد داخلی در بین سامانه‌های پنجره واحد ملی و زیرمنطقه‌ای و سایر سامانه‌های تجارت بدون کاغذ به منظور مؤثرتر و شفاف‌تر ساختن معاملات تجارت بین‌المللی و همچنین بهبود اعمال نظارت می‌باشد.

ماده ۲- حیطه شمول

این موافقتنامه چهارچوب در مورد تجارت بدون کاغذ فرامرزی بین طرفها اعمال می‌شود.

ماده ۳- تعاریف

از نظر این موافقتنامه چهارچوب:

(الف) «تجارت بدون کاغذ فرامرزی» به معنی تجارت کالا از جمله واردات، صادرات، گذر و خدمات مربوط می‌باشد که براساس ارتباطات الکترونیکی از جمله مبادله داده‌ها و اسناد به صورت الکترونیک، انجام می‌شود؛

(ب) «ارتباطات الکترونیکی» به معنی هر ارتباطی است که طرفهای درگیر در تجارت به وسیله پیامهای اطلاعاتی برقرار می‌نمایند؛

(پ) «پیام اطلاعاتی» به معنی اطلاعات تولید، ارسال، دریافت یا ذخیره‌شده به وسیله وسایل الکترونیکی، مغناطیسی، نوری یا وسایل مشابه از جمله مبادله اطلاعات الکترونیکی است ولی به آن محدود نمی‌گردد؛

(ت) «داده‌های مربوط به تجارت» به معنی داده‌هایی است که در یک سند مربوط به تجارت منظور شده یا در ارتباط با آن انتقال داده شده است.

(ث) «اسناد مربوط به تجارت» به معنی اسناد بازرگانی و نظارتی است که برای تکمیل معاملات بازرگانی مورد نیاز است؛

(ج) «معاملات بازرگانی» به معنی معاملات مربوط به تجارت کالا بین طرفها است که محل‌های کسب و کار آنها در قلمروهای مختلف قرار دارد؛

(چ) «شناسایی متقابل» به معنی تأیید متقابل اعتبار داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت فرامرزی است که به صورت الکترونیکی بین دو یا چند کشور مبادله می‌شوند؛

نماینده مشروط بر آنکه مفاد این ترتیبات دوجانبه و چندجانبه با این موافقتنامه چهارچوب تناقضی نداشته باشد.

ماده ۹- استانداردهای بین‌المللی برای مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت به صورت الکترونیکی

۱- طرفها کوشش خواهند کرد که استانداردها و رهنمودهای بین‌المللی را به منظور حصول اطمینان از قابلیت کاربرد داخلی در تجارت بدون کاغذ و توسعه وسایل ارتباطی امن، مطمئن و قابل اعتماد برای مبادله اطلاعات به کار ببرند.

۲- طرفها کوشش خواهند کرد که در توسعه استانداردهای بین‌المللی و بهترین روشهای مربوط به تجارت بدون کاغذ فرامرزی مشارکت نمایند.

ماده ۱۰- ارتباط با سایر اسناد حقوقی که تجارت بدون کاغذ فرامرزی را میسر می‌سازد

۱- طرفها می‌توانند در صورت اقتضاء اسناد حقوقی بین‌المللی مربوط را که به وسیله نهادهای سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی منعقد شده است، تصویب نمایند.

۲- طرفها کوشش خواهند کرد تا اطمینان حاصل کنند که تبادل داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت فرامرزی به صورت الکترونیکی با حقوق بین‌الملل و همچنین با مقررات منطقه‌ای و بین‌المللی و بهترین روشها همان‌گونه که در ترتیبات سازمانی تعریف و به‌موجب این موافقتنامه چهارچوب برقرار شده است، سازگاری دارد.

ماده ۱۱- ترتیبات سازمانی

۱- کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (اسکاپ)، برای اهداف این موافقتنامه چهارچوب، شورای تجارت بدون کاغذ را که متشکل از یک نامزد پیشنهادشده عالی‌رتبه از هر طرف می‌باشد، ایجاد خواهد نمود. شورا بنا به درخواست اما حداقل سالی یک‌بار تشکیل جلسه خواهد داد.

۲- شورای تجارت بدون کاغذ، در اجرای وظایف خود، مورد حمایت کارگروه دائمی خواهد بود که اجرای این موافقتنامه چهارچوب را نظارت و هماهنگ نموده و پیشنهادهای خود را برای بررسی به شورا تسلیم خواهد نمود. کارگروه دائمی متشکل از نمایندگان ارشد هرطرف خواهد بود و حداقل سالی یک‌بار تشکیل جلسه خواهد داد.

۳- به منظور اجرای این موافقتنامه چهارچوب، کارگروه دائمی می‌تواند گروه‌های کاری را تشکیل دهد که در مورد اجرای برنامه اقدام مربوط به موجب این موافقتنامه چهارچوب به کارگروه دائمی گزارش دهند.

۴- دبیرخانه اسکاپ به عنوان دبیرخانه این موافقتنامه چهارچوب تعیین خواهد شد و دبیرخانه نهادهای ایجادشده به موجب این موافقتنامه چهارچوب خواهد بود و هماهنگی، بررسی و نظارت بر اجرای این موافقتنامه چهارچوب و مسائل مربوط به آن را حمایت خواهد نمود.

۵- شورا با اکثریت دوسوم آراء، آیین کار لازم برای انجام وظایف خود از جمله کارگروه دائمی و گروه‌های کاری را تصویب خواهد نمود. تصمیم‌های شورا با اکثریت آرای مأخوذه اعضای حاضر و رأی‌دهنده اتخاذ خواهد شد مگر به گونه دیگری در این موافقتنامه چهارچوب پیش‌بینی شده باشد، مشروط بر اینکه حداقل دوسوم کشورهای شرکت‌کننده حاضر باشند.

۶- شورا و کارگروه دائمی می‌توانند، به‌موجب صلاحیت خود که در آیین کار تعیین شده است، سندهای الحاقی (پروتکل‌هایی) را در مورد موضوع‌های حقوقی، فنی و سازمانی مشخص تصویب کنند. الزامات لازم‌الاجراء شدن هر سند الحاقی (پروتکل) در آن سند مقرر خواهد شد.

ماده ۱۲- برنامه اقدام

۱- کارگروه دائمی تحت نظارت شورای تجارت بدون کاغذ، برنامه اقدام جامع را که شامل تمامی اقدامات و اعمال مشخص با اهداف روشن و اجرای به‌موقع می‌باشد و برای ایجاد محیط سازگار، شفاف و قابل پیش‌بینی برای انجام این موافقتنامه چهارچوب از جمله اجرای برنامه‌های زمانی طرفهای مربوطه لازم است، تدوین خواهد کرد. طرفها برنامه اقدام را طبق برنامه زمانی اجراء خواهند کرد و وضعیت اجرای هر یک از طرفها به کارگروه دائمی گزارش خواهد شد.

۲- برنامه زمانی اجراء برای هرطرف به‌عنوان بخشی از برنامه اقدام براساس خودارزیابی آمادگی آنها تدوین خواهد شد.

ماده ۱۳- برنامه‌های آزمایشی و به اشتراک گذاشتن دروس آموخته‌شده

۱- طرفها سعی خواهند کرد برنامه‌های آزمایشی در مورد مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت بدون کاغذ فرامرزی را به صورت الکترونیکی، به ویژه در میان گمرکات و سایر کارگزاری‌های نظارتی شروع و عملی نمایند. طرفها در مورد اینگونه برنامه‌های آزمایشی از طریق ترتیبات سازمانی ایجادشده به موجب این موافقتنامه چهارچوب، همکاری خواهند نمود.

۲- طرفها در مورد پیشرفت برنامه‌های آزمایشی به منظور تسهیل به اشتراک گذاشتن تجربه و دروس آموخته‌شده و ایجاد مجموعه‌ای از بهترین روشهای قابلیت کاربرد داخلی مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت فرامرزی به صورت الکترونیکی به کارگروه دائمی گزارش خواهند کرد. مبادله تجربه و دروس آموخته‌شده به فراتر از طرفهای این موافقتنامه چهارچوب، تا حد ممکن و به‌طور مقتضی در تلاشی برای ارتقای اجرای تجارت بدون کاغذ در سرتاسر منطقه و ماورای آن، امتداد خواهد یافت.

ماده ۱۴- ظرفیت‌سازی

۱- طرفها می‌توانند برای تأمین پشتیبانی فنی و مساعدت به یکدیگر به منظور تسهیل اجرای این موافقتنامه چهارچوب همکاری کنند.

۲- طرفها می‌توانند در مورد ظرفیت‌سازی از طریق ترتیبات سازمانی که به موجب این موافقتنامه چهارچوب برقرار شده همکاری نمایند.

۳- طرفها به درخواست‌های کشورهای کمتر توسعه‌یافته و کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی برای مساعدت فنی و ترتیبات همکاری که برای کمک به آنها در توسعه ظرفیت تجاری بدون کاغذ آنها طراحی شده و با استفاده کامل از مزایای بالقوه این موافقتنامه چهارچوب، توجه خاصی خواهند نمود.

۴- طرفها می‌توانند شرکای توسعه‌یافته را برای مساعدت فنی و مالی مؤثرتر در اجرای این موافقتنامه چهارچوب دعوت نمایند.

ماده ۱۵- اجرای این موافقتنامه چهارچوب

هر طرف کوشش خواهد نمود که مفاد این موافقتنامه چهارچوب را با ایجاد یک محیط قانونی اختیاردهنده و توسعه زیرساخت فنی لازم برای تسهیل مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت فرامرزی به صورت الکترونیکی اجراء نماید. طرفها تصدیق می‌کنند که کشورهای کمتر توسعه‌یافته و کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی ممکن است به مساعدت فنی و مالی برای توسعه زیرساخت فنی و ایجاد یک محیط قانونی اختیاردهنده نیاز داشته باشند که برای تسهیل مبادله داده‌ها و اسناد مربوط به تجارت فرامرزی به صورت الکترونیکی ضروری است.

ماده ۱۶- سایر موافقتنامه‌های لازم‌الاجراء

این موافقتنامه چهارچوب یا هرگونه اقدام دیگری که به موجب آن انجام شود بر حقوق و تعهدات طرفها به موجب هرگونه موافقتنامه‌ها یا کنوانسیون‌های بین‌المللی موجود که طرفها نیز عضو آنها هستند، اثر نخواهد گذاشت.

ماده ۱۷- حل و فصل اختلاف

۱- هرگونه اختلافی که ممکن است بین طرفها در مورد تفسیر و اجرای این موافقتنامه چهارچوب به‌وجود آید، از طریق مذاکره یا مشورت بین طرفهای مربوط حل و فصل خواهد شد.

۲- چنانچه طرفهای درگیر در اختلاف مربوط به این موافقتنامه چهارچوب نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره یا مشورت حل و فصل نمایند، چنانچه هر یک از آنها درخواست ارجاع نماید، برای سازش، ارجاع داده خواهند شد.

۳- اختلاف به یک یا چند سازش‌دهنده منتخب طرفهای درگیر در اختلاف ارجاع داده خواهد شد. چنانچه طرفهای درگیر در اختلاف در مورد انتخاب سازش‌دهنده یا سازش‌دهندگان ظرف مدت سه‌ماه از تاریخ درخواست برای سازش به توافق نرسند، هریک از طرفها می‌تواند از دبیرکل سازمان ملل متحد برای انتخاب سازش‌دهنده واحد درخواست نماید تا اختلاف به وی ارجاع گردد.

۴- توصیه سازش‌دهنده یا سازش‌دهندگان منتخب، اگر چه از نظر ماهیت، الزام‌آور نمی‌باشد، مبنایی برای بررسی مجدد به وسیله طرفهای درگیر در اختلاف خواهد شد.

۵- طرفهای درگیر در اختلاف، با رضایت متقابل می‌توانند از قبل تصمیم بگیرند که توصیه سازش‌دهنده یا سازش‌دهندگان را به عنوان یک توصیه الزام‌آور بپذیرند.

۶- مفاد این ماده به عنوان مستثنی‌کننده سایر اقدامات برای حل و فصل اختلاف‌هایی که مورد توافق متقابل بین طرفهای درگیر در اختلاف قرار گرفته باشد، تفسیر نخواهد شد.

۷- هر کشوری می‌تواند در زمان سپردن سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود، قید تحدید تعهدی را در نظر بگیرد که اعلام می‌نماید که خود را ملزم به مفاد این ماده در ارتباط با سازش نمی‌داند. سایر طرفها در مورد مفاد این ماده در ارتباط با سازش با هر طرفی که چنین قید تحدید تعهدی را در نظر گرفته است، ملتزم نخواهند بود.

ماده ۱۸- روش امضاء و عضویت

۱- این موافقتنامه چهارچوب برای امضای کشورهای عضو اسکاپ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک از تاریخ اول اکتبر ۲۰۱۶ (۱۳۹۵/۷/۱۰) تا ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۷ (۱۳۹۶/۷/۱۸) مفتوح خواهد بود.

۲- کشورهای عضو اسکاپ می‌توانند از راههای زیر عضو این موافقتنامه چهارچوب شوند:

الف) امضاء و متعاقب آن تنفیذ، پذیرش یا تصویب؛ یا
ب) الحاق.

۳- تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق با سپردن سند نزد دبیرکل سازمان ملل متحد نافذ خواهد شد.

ماده ۱۹- لازم الاجراء شدن

۱- این موافقتنامه چهارچوب نود روز پس از تاریخی لازم الاجراء خواهد شد که دولتهای حداقل پنج کشور عضو اسکاپ، اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود را به این موافقتنامه چهارچوب براساس بندهای (۲) و (۳) ماده (۱۸)، سپرده باشند.

۲- برای هر کشور عضو اسکاپ که سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود را پس از تاریخی بسپارد که در آن تاریخ، شرایط برای لازم الاجراء شدن این موافقتنامه چهارچوب تحقق یافته باشد، این موافقتنامه چهارچوب نود روز پس از تاریخ سپردن سند مذکور توسط آن کشور لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۰- روش اصلاح این موافقتنامه چهارچوب

۱- متن این موافقتنامه چهارچوب می‌تواند با روش مشخص شده در این ماده اصلاح گردد.

۲- اصلاحات این موافقتنامه چهارچوب می‌تواند توسط هر طرف پیشنهاد گردد.

۳- متن هرگونه اصلاحیه پیشنهادی به وسیله دبیرخانه به تمامی اعضای شورای تجارت بدون کاغذ حداقل شصت روز قبل از جلسه شورا که در آن متن برای تصویب پیشنهاد می‌گردد، ارسال خواهد شد.

۴- اصلاحیه با اکثریت دوسوم آرای طرفهای حاضر و رأی‌دهنده در جلسه شورای تجارت بدون کاغذ تصویب خواهد شد. اصلاحیه مصوب، به وسیله دبیرخانه به دبیرکل سازمان ملل متحد ارسال خواهد شد که وی آن را برای پذیرش به تمامی طرفها ارسال خواهد نمود.

۵- اصلاحیه مصوب طبق بند (۴) این ماده برای طرفهایی که آن را پذیرفته‌اند سه ماه بعد از پذیرش آن توسط دوسوم تعداد طرفها در زمان پذیرش لازم الاجراء خواهد شد. برای هر طرفی که اصلاحیه را پس از لازم الاجراء شدن آن بپذیرد، اصلاحیه سه‌ماه پس از پذیرش آن توسط آن طرف، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۲۱- قید تحدید تعهد

در مورد هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه چهارچوب، قیود تحدید تعهدی را نمی‌توان در نظر گرفت، مگر در مواردی که در بند (۷) ماده (۱۷) پیش‌بینی شده باشد.

ماده ۲۲- خروج از عضویت

هر طرف می‌تواند طی اطلاعیه کتبی خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد از عضویت در این موافقتنامه چهارچوب خارج شود. خروج از عضویت، دوازده ماه پس از تاریخ دریافت اطلاعیه مزبور توسط دبیرکل نافذ خواهد شد.

ماده ۲۳- تعلیق اعتبار

اجرای این موافقتنامه چهارچوب چنانچه تعداد طرفها برای هر دوره دوازده ماهه متوالی کمتر از پنج باشد، متوقف خواهد شد. در چنین شرایطی، دبیرخانه طرفها را آگاه خواهد کرد. مفاد این موافقتنامه چهارچوب چنانچه تعداد طرفها به پنج برسد، مجدداً عملیاتی خواهد شد.

ماده ۲۴- محدودیت‌های کاربرد

هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه چهارچوب به‌گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که مانع یک طرف از اتخاذ اقدام سازگار با شرایط منشور سازمان ملل متحد و محدود به ضرورت‌های وضعیت شود که آن را برای امنیت داخلی یا خارجی خود ضروری تلقی می‌کند.

ماده ۲۵- امین اسناد

دبیرکل سازمان ملل متحد، امین اسناد این موافقتنامه چهارچوب تعیین خواهد شد. برای گواهی مراتب بالا، امضاءکنندگان زیر، که به نحو مقتضی مجاز می‌باشند، این موافقتنامه چهارچوب را در یک نسخه واحد به زبانهای چینی، انگلیسی و روسی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشد، امضاء نمودند.

قانون فوق مشتمل بر ماده‌واحد و سه تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و بیست و پنج ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم آبان‌ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۳۳۶/۷۲۸۸۹

حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۴۵۹۷/۸۴۸۶۸ مورخ ۱۳۹۶/۷/۱۲ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۰ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۱۱۷۰۳۰

وزارت راه و شهرسازی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان» که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیستم آبان ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۶ به تأیید شورای نگهبان سیده و طی نامه شماره ۳۳۶/۷۲۸۸۹ مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۳ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

با توجه به اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجرای مفاد موافقتنامه منوط به انجام تشریفات مندرج در ماده (۲۰) موافقتنامه می‌باشد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

قانون موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر

بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان

ماده‌واحد - موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان مشتمل بر یک مقدمه و بیست‌ویک ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در حل و فصل اختلاف‌ها موضوع ماده (۱۷) و رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی در اصلاح‌های بعدی آن، موضوع ماده (۱۸) موافقتنامه الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریایی در دریای خزر

بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قزاقستان که از این پس با عنوان «طرفهای متعاقد» به آنها اشاره خواهد شد، با تمایل به تحکیم و گسترش مناسبات بین دو کشور در زمینه حمل و نقل دریایی در دریای خزر براساس آزادی کشتیرانی و طبق اصول برابری و منافع و مساعدت متقابل به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه، معانی اصطلاحات به کاررفته به شرح زیر می‌باشد:

۱- «مقامهای صلاحیتدار»:

- برای دولت جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و شهرسازی - سازمان بنادر و دریانوردی؛

- برای دولت جمهوری قزاقستان: وزارت سرمایه‌گذاری و توسعه

در صورت تغییر نام یا وظایف مقامهای صلاحیتدار، طرفهای متعاقد یکدیگر را از تغییرات مزبور از طریق مجاری دیپلماتیک آگاه خواهند نمود.

۲- «کشتی طرف متعاقد»: هر شناور تجاری دریارو که در یک طرف متعاقد طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای آن به ثبت رسیده باشد و تحت پرچم آن کشور تردد نماید. این اصطلاح شامل کشتی‌های نظامی، ماهیگیری، بیمارستانی، تحقیقاتی و همچنین سایر شناورهای دولتی که دارای کارکرد غیرتجاری می‌باشند، نمی‌شود.

۳- «شرکت کشتیرانی طرف متعاقد»: شخص حقیقی یا حقوقی که توسط طرف متعاقد طبق قوانین و مقررات لازم‌الاجرای آن به ثبت رسیده، دارای دفتر یا نشانی ثبت‌شده در آن طرف متعاقد می‌باشد.

ماده ۷- رفتار با کشتی‌ها در بنادر طرفهای متعاهد

هریک از طرفهای متعاهد در بنادر خود نسبت به کشتی‌ها، بارها، خدمه و مسافران طرف متعاهد دیگر در موارد زیر همان رفتاری را خواهد داشت که نسبت به کشتی‌ها، بارها، خدمه و مسافران کشتی خود معمول می‌دارد:

۱- دسترسی به بنادر طرفهای متعاهد

۲- اعمال رویکرد واحد برای اخذ هزینه‌ها و عوارض بندری طبق قوانین، قواعد و مقررات ملی لازم‌الاجرای طرفهای متعاهد

۳- استفاده از تسهیلات بندری برای حمل بار و مسافر

۴- دسترسی به تمامی خدمات و تسهیلات بندری

ماده ۸- تسهیل حمل و نقل دریایی

طرفهای متعاهد در حدود قوانین و مقررات لازم‌الاجراء در قلمرو خود، تمامی اقدامات لازم را انجام خواهند داد تا تشریفات اداری، گمرکی و بهداشتی و همچنین هرگونه تشریفات بندری دیگر حاکم در بنادر خود را تسهیل و ساده‌سازی نمایند.

ماده ۹- موضوعات خارج از حیطه شمول موافقتنامه

۱- این موافقتنامه فعالیتی را که هر طرف متعاهد برای شرکت‌های کشتیرانی و همچنین برای اتباع و ساکنین خود اختصاص داده است مانند کشتیرانی ساحلی، یدک‌کشی، راهنمایی و سایر خدمات مربوط به حمل و نقل دریایی شامل نخواهد شد.

۲- با وجود این، مفاد بند (۱) این ماده در مورد کشتیرانی ساحلی، چنانچه کشتی هر یک از طرفهای متعاهد بین بنادر طرف متعاهد دیگر برای تخلیه بار یا پیاده کردن مسافر حمل‌شده از سایر کشورهای ساحلی یا بارگیری یا سوارکردن مسافر بر روی کشتی و حمل آنها به کشورهای ساحلی دیگر به فعالیت بپردازد، اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۰- به رسمیت شناختن مدارک شناسایی خدمه

۱- هر یک از طرفهای متعاهد مدارک شناسایی رسمی خدمه‌ای را که از اتباع طرف متعاهد دیگر می‌باشند و توسط مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاهد صادر شده است، به رسمیت خواهد شناخت و به دارندگان این مدارک حقوق موضوع ماده (۱۱) این موافقتنامه را اعطاء خواهد نمود.

این مدارک عبارتند از:

- برای اتباع دولت جمهوری اسلامی ایران - مدرک شناسایی دریانوردان یا گذرنامه شهروندان جمهوری اسلامی ایران؛

- برای اتباع دولت جمهوری قزاقستان - مدرک شناسایی دریانوردان یا گذرنامه شهروندان جمهوری قزاقستان

۲- طرفهای متعاهد حداکثر سی‌روز پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، مدارک نمونه موضوع بند (۱) این ماده را از طریق مجاری دیپلماتیک مبادله خواهند نمود. طرفهای متعاهد هرگونه تغییر در نوع مدارک مزبور را نیز حداکثر سی‌روز قبل از انجام تغییر یا ارائه آن، به یکدیگر اطلاع خواهند داد.

۳- خدمه کشتی یک طرف متعاهد که از اتباع کشور ثالث می‌باشند باید دارای مدارک صادرشده توسط مقامهای صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر یا کشور ثالثی باشند که توسط مقامهای صلاحیتدار آن طرف متعاهد شناسایی شده باشد.

ماده ۱۱- ورود، گذر و اقامت خدمه

۱- هر یک از طرفهای متعاهد به خدمه کشتی طرف متعاهد دیگر که دارای یکی از مدارک موضوع بندهای (۱) و (۳) ماده (۱۰) این موافقتنامه می‌باشند، اجازه خواهد داد تا طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای آن طرف متعاهد به ساحل بروند و در محوطه شهر بندری توقف نمایند، مگر آنکه دلایل موجهی برای عدم اجازه به جهات بهداشت عمومی، ایمنی عمومی، نظم عمومی یا امنیت ملی داشته باشد.

در صورت امتناع از اعطای اجازه مزبور، طرف متعاهد مربوط بنا به درخواست، از موضوع و دلایل یادشده از طریق نمایندگی سیاسی یا کنسولی آن طرف متعاهد آگاه خواهد شد.

۲- هر خدمه‌ای که دارای مدارک مورد اشاره در بندهای (۱) و (۳) ماده (۱۰) این موافقتنامه و در صورت لزوم روادید می‌باشد می‌تواند از قلمرو طرف متعاهد دیگر برای اهداف زیر گذر نماید:

(الف) ملحق شدن به کشتی خود یا انتقال به کشتی دیگر؛

(ب) ملحق شدن به کشتی خود در کشور دیگر یا برای بازگشت به کشور موطن خود؛

(پ) هرگونه منظور دیگر که به تأیید مقامهای صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر رسیده باشد.

۳- مقامهای صلاحیتدار طرفهای متعاهد برای هر خدمه‌ای که در قلمرو آنها در بیمارستان پذیرش شده باشد، برای مدت زمان لازم جهت درمان، اجازه اقامت را صادر خواهند نمود.

۴- «خدمه»: فرمانده کشتی و هر فرد دیگری که دارای شناسنامه دریانوردی باشد و در کشتی هر یک از طرفهای متعاهد به کار گمارده شده و نام وی در فهرست خدمه کشتی درج گردیده باشد.

۵ - «بندر طرف متعاهد»: بندری در دریای خزر که در قلمروی یک طرف متعاهد واقع شده و بر روی کشتیرانی تجاری بین‌المللی باز باشد.

۶ - «مسافر»: فردی که به‌موجب قرارداد حمل به‌وسیله کشتی طرف متعاهد حمل شود، بدون آن که نام وی در فهرست خدمه کشتی هر طرف متعاهد ذکر شده باشد و به‌موجب قرارداد در آن به انجام کاری اشتغال داشته باشد.

۷- «قوانین و مقررات»: قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجرای مصوب نهادهای صلاحیتدار طرف متعاهد

ماده ۲- اهداف

اهداف این موافقتنامه به شرح زیر است:

(الف) برنامه‌ریزی و گسترش روابط بین طرفهای متعاهد در زمینه حمل و نقل دریایی و تسهیل تجارت دریایی در دریای خزر براساس اصول برابری و منافع متقابل؛

(ب) ایجاد هماهنگی‌های لازم در کشتیرانی در دریای خزر بین طرفهای متعاهد؛

(پ) کمک به گسترش روابط تجاری و اقتصادی بین طرفهای متعاهد.

ماده ۳- زمینه‌های همکاری

طرفها از روابط ثمربخش بین مقامهای صلاحیتدار خود و دیگر سازمانهای ذی‌ربط به‌ویژه انجام رایزنی‌های دوجانبه و تبادل اطلاعات استقبال می‌نمایند. همکاری‌های مزبور شامل موارد زیر می‌باشد:

(الف) ایجاد شرایط مناسب جهت استفاده مؤثر از بنادر طرف متعاهد در دریای خزر؛

(ب) تأمین ایمنی و امنیت در دریای خزر برای کشتی‌ها، خدمه، بار و مسافر؛

(پ) تأکید بر لزوم حفاظت محیط زیست در دریای خزر؛

(ت) تأکید بر برنامه‌های آموزشی برای فعالیتهای ذی‌ربط بندری و کشتیرانی طرفهای متعاهد؛

(ث) توسعه روابط و تبادل تجارب در زمینه‌های اقتصادی، علمی و فنی حمل و نقل دریایی در دریای خزر؛

(ج) تبادل نظر در خصوص فعالیت سازمانهای بین‌المللی که در موضوعات کشتیرانی تجاری فعالیت دارند و مشارکت در موافقتنامه‌های بین‌المللی مربوط به تجارت دریایی

ماده ۴- توسعه حمل و نقل دریایی

۱- طرفهای متعاهد اقدامات زیر را انجام خواهند داد:

(الف) کمک به توسعه حمل و نقل دریایی بین طرفهای متعاهد در دریای خزر و تلاش‌های مشترک برای رفع هر مشکلی که ممکن است مانع گسترش حمل و نقل دریایی بین بنادر طرفهای متعاهد شود.

(ب) ارتقای مشارکت شرکت‌های کشتیرانی طرفهای متعاهد در حمل و نقل کالا و مسافر بین قلمروهای خود

(پ) جلوگیری از دریانوردی کشتی‌های خارج از استاندارد تحت پرچم طرف متعاهد

۲- کشتی‌های هر یک از طرفهای متعاهد که دارای استانداردهای ملی و بین‌المللی می‌باشند، برای ورود به بنادر طرف متعاهد دیگر و کشورهای ثالث دیگر در دریای خزر محدودیتی به هر دلیل نخواهند داشت.

۳- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به حقوق کشتی‌های تحت پرچم سایر کشورهای دریای خزر که در اجاره شرکت‌های کشتیرانی هر یک از طرفهای متعاهد هستند، لطمه‌ای وارد نخواهد ساخت.

۴- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده به حقوق شرکت‌های کشتیرانی سایر کشورهای دریای خزر و همچنین کشتی‌هایی که تحت پرچم سایر کشورهای دریای خزر به حمل و نقل دریایی بین بنادر طرفهای متعاهد و بنادر کشورهای ساحلی دیگر مبادرت می‌ورزند، لطمه‌ای وارد نخواهد ساخت.

۵ - شرکت‌های کشتیرانی یک طرف متعاهد می‌توانند نسبت به تأسیس نمایندگی یا شعبه در قلمرو طرف متعاهد دیگر طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجراء در طرف متعاهدی که نمایندگی یا شعبه مذکور در آن تأسیس می‌شود، اقدام نمایند.

ماده ۵- عدم تبعیض و رقابت آزاد

طرفهای متعاهد قواعد رقابت آزاد و عدم تبعیض در کشتیرانی بین‌المللی در دریای خزر را رعایت خواهند نمود.

ماده ۶- انتقال آزاد درآمد

هریک از طرفهای متعاهد طبق قوانین، قواعد و مقررات ملی لازم‌الاجرای خود به شرکت‌های کشتیرانی طرف متعاهد دیگر حقوق مساوی برای استفاده، تسعیر یا انتقال درآمد حاصل از خدمات کشتیرانی ارائه‌شده در کشور خود را خواهد داد.

قابلیت دریانوردی کشتی خواهند بود که براساس موافقتنامه‌های بین‌المللی مرتبط، برای کشور صاحب پرچم الزام‌آور می‌باشد.

ماده ۱۶- کارگروه مشترک

کارگروه مشترکی متشکل از نمایندگان مقام‌های صلاحیت‌دار شرایط لازم را فراهم خواهد کرد تا به تناوب و به شکل ادواری و یا بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاقد در قلمرو هر طرف متعاقد در موارد زیر تشکیل جلسه دهد:

الف) بحث و بررسی در مورد مسائلی که ممکن است در اجرای این موافقتنامه بروز نماید؛
ب) انجام تحقیقات و مطالعات مشترک درخصوص ارائه خدمات جدید در زمینه حمل و نقل دریایی

ماده ۱۷- حل و فصل اختلاف‌ها

۱- هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه، از طریق مذاکره و مشاوره توسط مقامهای صلاحیت‌دار طرفهای متعاقد حل و فصل خواهد شد.

۲- چنانچه اختلاف از طریق فوق حل و فصل نشود، موضوع از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۸- اصلاح موافقتنامه

این موافقتنامه تنها با توافق متقابل طرفهای متعاقد می‌تواند اصلاح شود و تغییرات و اضافات مزبور بخش جدایی‌ناپذیر آن خواهند بود و به‌صورت سند‌های الحاقی (پروتکل‌های) جداگانه تهیه می‌گردند و با رعایت مفاد ماده (۲۰) این موافقتنامه لازم‌الاجراء خواهند شد.

ماده ۱۹- ارتباط با سایر موافقتنامه‌ها و وضعیت حقوقی دریای خزر

هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که پیش‌داوری نسبت به نتایج مذاکرات مربوط به وضعیت حقوقی نهایی دریای خزر تلقی شود.

این موافقتنامه خدش‌های به حقوق و تعهدات طرفهای متعاقد ناشی از سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی که کشور آنها عضو آنها می‌باشند، وارد نخواهد کرد.

ماده ۲۰- لازم‌الاجراء شدن

این موافقتنامه سی‌روز پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی طرفهای متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک در مورد تکمیل تشریفات داخلی ضروری برای لازم‌الاجراء شدن آن توسط طرفهای متعاقد، لازم‌الاجراء خواهد شد.

این موافقتنامه برای دوره زمانی نامحدود منعقد گردیده است. هریک از طرفهای متعاقد می‌تواند با ارائه یادداشت کتبی به طرف متعاقد دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک این موافقتنامه را فسخ نماید. در این صورت موافقتنامه سی‌روز پس از تاریخ دریافت یادداشت مزبور توسط طرف متعاقد دیگر، از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.

ماده ۲۱- زبان

این موافقتنامه شامل یک مقدمه و بیست و یک ماده در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، قزاقی، روسی و انگلیسی تنظیم شده است و هر چهار متن از اعتبار یکسان برخوردار هستند. در صورت اختلاف در تفسیر مفاد این موافقتنامه برای طرفهای متعاقد، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

این موافقتنامه در آستانه جمهوری قزاقستان در تاریخ ۲ دی ۱۳۹۵ هجری شمسی برابر با ۲۲ دسامبر ۲۰۱۶ میلادی به امضاء نمایندگان دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان رسید.

از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف

دولت جمهوری قزاقستان

قانون فوق مشتمل بر ماده‌واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و بیست و یک ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیستم آبان‌ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۹۷۰۰۸۷۱ ۱۳۹۸/۸/۱۲

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس محترم هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت‌عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۸۳ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۳ با موضوع: «ابطال بند ۲۰ از فصل دوم

۴- طرف متعاقد با رعایت بند (۱) این ماده، حق ممانعت از ورود افراد نامطلوب به قلمرو خود را حتی در مواردی که این افراد دارای مدارک موضوع ماده (۱۰) این موافقتنامه و در صورت لزوم روادید باشند، برای خود محفوظ می‌دارند.

۵ - مفاد بندهای (۱) تا (۴) این ماده تأثیری بر قوانین و مقررات ملی طرفهای متعاقد در زمینه ورود، گذر، اقامت و خروج افراد بیگانه نخواهد داشت.

ماده ۱۲- همکاری فنی

طرفهای متعاقد همه امکانات خود را برای توسعه همکاری‌های دوجانبه دریایی در زمینه کشتیرانی تجاری در دریای خزر به‌کار خواهند گرفت و شرکت‌های کشتیرانی و هر سازمان مرتبط با حمل و نقل دریایی خود را به گسترش فعالیت در تمامی زمینه‌های همکاری ترغیب خواهند نمود. این همکاری شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) ایمنی دریایی

ب) حفاظت از محیط زیست دریایی

پ) تجسس و نجات در دریا

ت) توسعه و ارتقای مدیریت بندری و دریایی

ث) آموزش در زمینه امور مرتبط با فعالیت‌های بندری و دریایی

ج) تبادل اطلاعات و داده‌های مرتبط بندری و دریایی

ماده ۱۳- شناسایی متقابل مدارک کشتی

۱- هریک از طرفهای متعاقد، تابعیت کشتی طرف متعاقد دیگر را براساس اسناد موجود در کشتی، صادره توسط مقامهای صلاحیت‌دار کشور صاحب پرچم، طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجراء خود، به رسمیت خواهد شناخت.

۲- هر طرف متعاقد همه اسناد کشتی طرف متعاقد دیگر را که مربوط به تجهیزات، خدمه و ظرفیت کشتی باشد و همچنین سایر گواهینامه‌ها و اسناد صادره توسط مقامهای صلاحیت‌دار کشور صاحب پرچم طبق قوانین و مقررات ملی لازم‌الاجراء در طرفهای متعاقد، به رسمیت خواهد شناخت.

۳- هر یک از طرفهای متعاقد گواهینامه‌های بین‌المللی اندازه‌گیری ظرفیت و سایر اسناد طبقه‌بندی صادره توسط سازمانها (مجامع طبقه‌بندی) که طبق الزامات کنوانسیون‌های بین‌المللی مربوطه توسط مقامهای صلاحیت‌دار طرفهای متعاقد مورد شناسایی قرار گرفته باشد، به رسمیت خواهد شناخت. کشتی‌های یک طرف متعاقد که دارای گواهینامه‌های اندازه‌گیری ظرفیت معتبر می‌باشند از اندازه‌گیری مجدد در بنادر طرف متعاقد دیگر معاف خواهند بود.

ماده ۱۴- کمک و مساعدت

۱- چنانچه کشتی یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار سانحه‌ای شود یا با خطر دیگری مواجه شود، مقامهای صلاحیت‌دار طرف متعاقد دیگر تا همان حدی که با کشتی تحت پرچم کشور خود رفتار می‌نمایند، تمامی اقدامات لازم را برای کمک و مساعدت به خدمه، مسافران، کشتی و بار به عمل خواهند آورد.

۲- مقامهای صلاحیت‌دار طرف متعاقدی که کشتی طرف متعاقد دیگر در آبهای سرزمینی آن دچار سانحه شده یا با هر خطر دیگر موضوع بند (۱) این ماده مواجه شده است در اولین فرصت ممکن حادثه را به نزدیکترین نمایندگی کنسولی طرف متعاقد دیگر اعلام خواهند نمود.

۳- مقامهای صلاحیت‌دار یک طرف متعاقد، بروز سانحه یا وضعیت اضطراری برای کشتی یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر را فوری به آگاهی مقامهای صلاحیت‌دار طرف متعاقد دیگر خواهند رساند. تجهیزات و سایر اموال، بار، قطعات یدکی و تدارکات موجود بر روی کشتی خسارت‌دیده از کلیه حقوق گمرکی، عوارض و مالیات‌ها معاف خواهند بود، مشروط بر اینکه برای اهداف تجاری در قلمرو آن طرف متعاقد ترخیص نشده باشند.

۴- مفاد بندهای (۱) تا (۳) این ماده خدشه‌ای به حق اقامه دعوی برای مطالبه هزینه‌های مربوط به خدمات جستجو و نجات دریایی، مساعدت و کمک ارائه شده به کشتی، مسافران، خدمه و بار آن وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۵- رعایت قوانین و مقررات لازم‌الاجراء

۱- کشتی‌های یک طرف متعاقد، همچنین بارها، خدمه و مسافران آنها در زمانی که در قلمرو طرف متعاقد دیگر می‌باشند مشمول قوانین و مقررات لازم‌الاجراء در آن طرف متعاقد به‌ویژه مقررات راجع به ایمنی حمل و نقل دریایی، ورود، توقف و خروج خدمه و مسافران، ورود و خروج بار، عبور از مرز، مهاجرت، گمرکات، مالیات، حفاظت از محیط زیست و نیز مقررات بهداشتی خواهند بود.

۲- کشتی‌های یک طرف متعاقد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر هستند مشمول مقررات آن طرف متعاقد، مربوط به تجهیزات، تسهیلات، وسایل ایمنی، اندازه‌گیری و

دفترچه مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر شیراز» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۸/۷/۲۳ شماره دادنامه: ۱۴۸۳ شماره پرونده: ۸۷۱/۹۷ مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکي: آقای عباس حکایتی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲۰ از فصل دوم دفترچه مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر شیراز **گردش کار:** شاکي به موجب دادخواستی ابطال بند ۲۰ از فصل دوم دفترچه مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر شیراز را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که: «ریاست محترم دیوان عدالت اداری

با سلام

احتراماً اینجانب عباس حکایتی در خصوص مصوبه مطرح شده از کتاب مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر شیراز به علت خروج شورا از حدود اختیار خود و تصویب مقرر بر خلاف مفاد قانونی درخواست ابطال مصوبات مذکور را به شرح ذیل به استحضار آن عالی مقام معروض می‌دارم: لازم به ذکر است که با توجه به عدم دسترسی به مصوباتی که در این کتاب به آنها مستند و اشاره شده است اینجانب نتوانستم به دادخواست ضمیمه نمایم که در صورت نیاز با دستور این مقام قاضی طرف شکایت (شورای اسلامی شهر شیراز) ملزم به ارائه کامل آنها می‌باشد به منظور پیشگیری از اتلاف وقت گرانمای عزیزان در دیوان عدالت اداری با توجه به دادنامه شماره ۱۱۷۷-۱۳۹۶/۱۱/۱۷ تقاضای اعمال ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۹۳ را از آن مقام دارم.

هزینه تمدید یا تجدید پروانه ساختمانی: شورای اسلامی شهر شیراز طی مصوبه‌ای تکراری که بارها در هیأت عمومی برای این شهر و دیگر شهرها باطل اعلام شده است، مبادرت به تصویب دوباره مقرر ای نموده که طی آن عوارضی بر ساختمانهایی که در مهلت مقرر در پروانه ساختمانی مشخص شده به اتمام نرسیده‌اند تحت عنوان عوارض تمدید از شهروندان اخذ می‌گردد. متن مورد اعتراض به پیوست دادخواست قابل مشاهده می‌باشد. با عنایت به آراء مشابه هیأت عمومی دیوان و دلایل و مستندات ذیل مصوبه مذکور مغایر با ضوابط و قوانین و مقررات است.

مطابق تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب سال ۱۳۴۷ مقرر شده است که: «در پروانه‌های ساختمانی که از طرف شهرداریها صادر می‌شود باید حداکثر مدتی که برای پایان یافتن ساختمان ضروری است قید گردد و کسانی که در میدانها و معابر اصلی شهر اقدام به ساختمان می‌کنند باید ظرف مدت مقرر در پروانه‌ها ساختمان خود را به اتمام برسانند و در صورتی که تا دو سال بعد از مدتی که برای اتمام بنا در پروانه قید شده باز هم ناتمام بگذارند، عوارض مقرر در این قانون به دو برابر افزایش یافته و از آن به بعد نیز اگر ساختمان همچنان ناتمام باقی بماند برای هر دو سالی که بگذرد عوارض به دو برابر مازاد دو سال قبل افزایش خواهد یافت تا به ۴ درصد بالغ گردد...» نظر به اینکه مقنن به شرح تبصره یاد شده در خصوص مهلت اتمام ساختمان و ضمانت اجرای عدم رعایت آن تعیین تکلیف کرده است، بنابراین هر نوع مصوبه شورای اسلامی شهر که طی آن برای تأخیر در اتمام ساختمان یا تمدید پروانه بعد از ۵ سال عوارض تعیین نماید، این مصوبه مغایر قانون بوده و از حدود اختیارات مرجع وضع آن خارج است. یکی از اصول حاکم بر قانون این است که «قانون باید به گونه ای که نوشته شده و مورد نظر بوده اجرا شود». معلوم و مشخص نیست که چرا این امر در خصوص مودیان عوارض رعایت نمی‌گردد.

تعیین و اخذ عوارض باید به تجویز قانون باشد. (ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و تبصره ۳ ماده ۶۲ قانون برنامه پنجم توسعه) ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ مندرج در روزنامه رسمی ۳۰ - ۱۳۹۴/۲/۲۷۷۷ مقرر می‌دارد: «... درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداریها ممنوع است.» شورای نگهبان در نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۶۲۰ - ۱۳۹۰/۳/۲۹ اعلام کرده است که:

چنانچه موضوع مصوبه مجوز قانونی وجود نداشته باشد خلاف موازین شرع می‌باشد. از سوی دیگر نظریه شماره ۷۸/۲۱/۵۶۲۱ - ۱۳۷۸/۸/۱۳ شورای نگهبان مشعر داشته اخذ هرگونه وجهی چنانچه استناد قانونی نداشته باشد خلاف شرع تلقی می‌شود. به همین علت می‌توان مغایرت عوارض مازاد از مودی برخلاف قانون نوسازی و عمران شهری با شرع، از این بعد استدلالی شورای نگهبان مورد توجه قرار داد. البته تبیین این امر از باب تشحیذ اذهان قضات می‌باشد نه ادعای خلاف شرع بودن مصوبه که نیاز به طی مراحل

ارسال مصوبه به شورای نگهبان باشد. با عنایت به مراتب فوق دریافت وجه یا بخشی از اراضی اشخاص به نحو رایگان به عنوان عوارض تمدید پروانه ساختمانی و یا هر عنوان دیگر مانند عوارض مشارکت و ... فاقد محمل قانونی است.

بر این اساس و به استناد مطالب فوق وضع عوارض توسط شورای اسلامی شهر شیراز در تجویز اخذ عوارض مذکور خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات آن شورا می‌باشد، لذا مستنداً به اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مواد ۱۳، بند ۱ ماده ۱۲، ۸۸ و ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۹۲ استدعای ابطال مصوبات شورای اسلامی شهر شیراز و جلوگیری از اخذ عوارض غیر قانونی شهرداری شیراز از زمان تصویب و خارج از نوبت را دارم.» در پی اخطار رفع نقضی که از طرف دفتر هیأت عمومی برای شاکي ارسال شده بود، وی به موجب لایحه ای که به شماره ۹۷ - ۸۷۱ - ۱ مورخ ۱۳۹۷/۷/۷ ثبت دفتر اداره کل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری شده پاسخ داده است که:

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

با سلام

احتراماً اینجانب عباس حکایتی شاکي پرونده شماره ۹۷۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۳۹۷ به طرفیت شورای اسلامی شهر شیراز به خواسته ابطال ماده ۲۰ فصل دوم کتاب مجموعه ضوابط و مقررات شهری عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی از تاریخ تصویب با موضوع عوارض تمدید یا تجدید پروانه ساختمانی با توجه به اخطاریه رفع نقض به شرح زیر اعلام می‌دارم:

۱- با توجه به نیاز این مقام به تاریخ تصویب مصوبات مربوطه با زحمت فراوان اصل مصوبات را از شورا اخذ و ضمیمه می‌کنم. موضوع تمدید پروانه در تبصره ۱۰ اصلاحی مصوبه شماره ۹۴/۱۴۴۶ و کل تبصره شماره ۲۹۲۲۳ مطرح می‌باشد.

۲- نکته جالب توجه این می‌باشد که متن مصوبه‌های تصویب شده با متن مورد استفاده شهرداری جهت اجرای مصوبات در دفترچه کاملاً متفاوت می‌باشد و حتی خود شورای شهر هم پاسخی برای این موضوع به بنده ارائه نکرد! از کنار این بی قانونی نمی‌شود به راحتی گذشت و خواهشمند است جهت پابندی به روح قانون این مسئله به طور جد پیگیری شود.

۳- با توجه به اینکه در دادخواست به دادنامه شماره ۱۱۷۷ - ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ کلاسسه پرونده ۱۱۵۵/۹۵ هیأت عمومی در راستای اعمال ماده ۹۲ دیوان عدالت اداری اشاره شده است ولی این دادنامه تاریخ ارجحی نسبت به مصوبات دارد اینجانب دادنامه‌های دیگر جهت ارجح شدن تاریخ تصویب دادنامه بر مصوبه به شرح زیر ارائه می‌نمایم.

تاریخ	دادنامه	موضوع	مرجع تصویب
۸۰/۱۱/۲۳	۳۳۶	در خصوص ابطال قسمت دوم بخشنامه شماره ۸۵۵۶۸/۳/۳۴/۲ - وزارت کشور نظر گرفتن عوارض صدور پروانه ساختمانی	وزارت کشور
۸۳/۱۰/۱۳	۵۱۵	«تکلیف به اخذ مابه التفاوت عوارض در هنگام درخواست تمدید پروانه ساختمانی پس از اتمام مهلت مقرر در پروانه خلاف قانون است»	
۹۵/۷/۱۳	۴۷۱	ابطال تعرفه شماره ۲۰۲۴ از تعرفه عوارض محلی شهر شهرضا در سال ۱۳۹۱ در خصوص عوارض تأخیر در اتمام ساختمان	شورای شهر شهرضا

دادنامه‌های ذیل به طور کلی موید عدم امکان وصول عوارض مضاعف یا مجدد است که می‌توان از آنها با قیاس مستنبط‌العله وحدت ملاک گرفت:

دادنامه ۱۲۹۹ - ۱۳۸۶/۱۱/۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۵۰۱ الی ۱۵۲۷ - ۱۳۹۳/۹/۲۴ و رأی هیأت عمومی به شماره ۶۶ الی ۸۸ - ۱۳۹۲/۲/۲ اخذ عوارض مجدد تحت هر عنوان از سوی شوراهای مختلف ممنوع است.

دادنامه ۱۵۲۸ - ۱۳۹۳/۹/۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

رأی شماره ۱۷۹۶ الی ۱۸۰۵ و ۱۳۹۳/۱۰/۲۹-۱۸۰۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری دادنامه شماره ۲۱۰ - ۱۳۹۵/۳/۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

۴- با توجه به وجود متن‌های مصوبه نیاز می‌باشد یک سری موارد که در دادخواست اشاره نکردم در اینجا برای روشن شدن بیشتر مطرح نمایم:

در بند ۱ مصوبه شماره ۲۹۲۲۳ به دلیل گفته شده چون اصل «عوارض تمدید پروانه» خلاف قانون می‌باشد پس اظهار نظر در مورد افزایش آن در شرایط خاص نیز خلاف می‌باشد.

در بند ۲ مصوبه شماره ۲۹۲۲۳ به موضوعی اشاره می‌کند که قانون اتمام حجت کرده است و نیازی به تکرار در مصوبه ای خاص نمی‌باشد ولی این موضوع خطرناک نشان دهنده اعمال خلاف قانون در گذشته می‌باشد که می‌تواند روح قانون گریزی بدنه شهرداری را نشان دهد.

در بند ۲ این مصوبه اصل حقوق مالکانه را زیر سوال می‌برد و بهره برداری از یک پروژه ساختمانی را به جای اینکه از لحاظ فنی بررسی کند که مستقیماً با جان انسانهای بهره بردار در ارتباط می‌باشد صرفاً از دید اخذ عوارض بررسی می‌کند.»
متن مقرر مورد اعتراض به قرار زیر است:

«۲۰ - جهت تمدید پروانه ساختمانی و مدت زمان اعتبار پروانه ساختمانی به استناد تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری در پروانه‌های ساختمانی که از طرف شهرداریها صادر می‌شود باید حداکثر مدتی که برای پایان یافتن ساختمان ضروری است، قید گردد. بنابراین مالکان می‌بایست برابر مهلت مقرر در پروانه نسبت به اتمام ساختمان و دریافت پایان کار اقدام نمایند، در غیر این صورت (مراجعه پس از مهلت مقرر و یا مراجعه جهت انجام اموری که مستلزم تمدید پروانه می‌باشد) مشمول عوارض بند ۱ و ۲ مصوبه فوق به شرح ذیل خواهند بود:

تبصره ۱: مدت زمان پروانه‌های ساختمانی مندرج در بند ۲۰ به شرح ذیل می‌باشد:
الف) مجموع زیربنای ساختمان تا ۲۰۰۰ مترمربع به مدت ۴ سال.
ب) مجموع زیربنای ساختمان بیش از ۲۰۰۰ مترمربع تا ۵۰۰۰ مترمربع به مدت ۵ سال.

ج) مجموع زیربنای ساختمان بیشتر از ۵۰۰۰ مترمربع به مدت ۷ سال.
تبصره ۲: اراضی که دارای پروانه ساختمانی بوده و در حال حاضر به صورت زمین یا فنداسیون می‌باشند و مدت زمان اعتبار آن طبق بندهای (الف، ب، ج) تبصره ۱ به اتمام رسیده جهت تمدید اعتبار به نرخ و فرمول روز محاسبه و به ازای هر ماه تاخیر و مدت زمان مورد تقاضا جمعاً مشمول پرداخت ماهانه ۰/۵٪ (نیم درصد) عوارض متعلقه حداکثر تا ۱۵٪ برای یک دوره تمدید می‌گردند.

تبصره ۳: ساختمانهای دارای پروانه که مدت زمان اعتبار آن طبق بندهای (الف، ب، ج) تبصره ۱ به اتمام رسیده به ازای هر ماه تاخیر و یا مدت زمان مورد تقاضا جهت تمدید اعتبار به نرخ و فرمول روز محاسبه و مشمول پرداخت ماهانه ۰/۵٪ (نیم درصد) عوارض متعلقه و حداکثر ۸٪ برای یک دوره تمدید می‌گردند.

تبصره ۴: کلیه مالکانی که در مهلت اعتبار پروانه طبق تبصره ۱ عملیات ساختمانی را به اتمام رسانده مشروط بر اینکه عملیات ساختمانی (نماسازی، کف سازی و کارهای اجرایی داخلی) در مهلت یاد شده طبق آخرین گزارش ناظر و یا بازدید کارشناس شهرداری به پایان رسیده باشد، اما جهت طی تشریفات قانونی (از قبیل ارائه سند شش دانگ، نامه سازمان آتش نشانی، تایید شرکت‌های خدماتی، اداره استاندارد، اداره پست، ارائه گواهی کیفیت بنا و میراث فرهنگی) امکان صدور پایان کار مقدور نباشد، در زمان صدور پایان کار مشمول عوارض تمدید نمی‌گردند.

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر شیراز به موجب لایحه شماره ۹۸/۷۵۸/ص - ۱۳۹۸/۳/۹ توضیح داده است که:

«ریاست محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با سلام

با احترام بازگشت به ابلاغیه پرونده شماره ۹۷۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۳۹۷ و کلاسه ۹۷۰۰۸۷۱ موضوع درخواست آقای عباس حکایتی در خصوص تقاضای ابطال ماده ۲۰ فصل دوم کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر شیراز دفاعیات این شورا به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:
ایرادات شکلی:

۱- با عنایت بر اینکه نامبرده تقاضای ابطال ماده ۲۰ فصل دوم کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ را تقاضا نموده است و در فصل دوم کتابچه مزبور صرفاً یک ماده واحده می‌باشد و ماده ۲۰ ذکر نشده است لذا تقاضای نامبرده صحیح نبوده و ایراد دارد و درخواست ایشان می‌باید رد یا اصلاح گردد.

۲- اگر مد نظر شاکی بند ۲۰ فصل دوم کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ (در اساس بند ۲۰ مصوبه شماره ۹۳/۵۸۴۸/ص - ۱۳۹۳/۱۱/۹) می‌باشد این مصوبه در سال ۱۳۹۷ و طی مصوبه شماره ۹۷/۴۳۲۸/ص - ۱۳۹۷/۱۱/۲ اصلاح شده و در حال حاضر عوارضی به عنوان عوارض تمدید پروانه و مورد نظر شاکی وجود ندارد که مورد درخواست ابطال قرار گیرد.

۳- به فرض صحت درخواست شاکی (منظور قبول تقاضای ابطال بند ۲۰ مصوبه ۹۳/۵۸۴۸/ص - ۱۳۹۳/۱۱/۹ به جای تقاضای ابطال ماده ۲۰ فصل دوم) و قبول آن از طرف هیأت عمومی دیوان عدالت اداری لازم به توضیح است که تمامی تبصره‌های بند ۲۰ مربوط به اخذ عوارض نبوده و تبصره ۱ آن در خصوص زمان اعتبار پروانه‌های ساختمانی است که به استناد تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری و همچنین

ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرح تفصیلی شهر شیراز به تصویب رسیده است و تقاضای ابطال کل بند ۲۰ صحیح نمی‌باشد.

۴- شاکی در ابتدای صفحه دوم دادخواست ارسالی عبارت «تجدید پروانه ساختمانی» را استفاده کرده است در حالی که در فصل دوم مصوبه و کتابچه و صفحات ذکر شده در دادخواست، ذکری از «تجدید پروانه ساختمانی» نگردیده و معلوم نیست چرا شاکی این عبارت را به کار برده است.

ایرادات ماهوی

۵- همان طور که شاکی در ابتدای دلایل خود بیان کرده و در بند ۲۰ کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ نیز آمده است مستند تصویب این بند تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب سال ۱۳۴۷ می‌باشد و در این تبصره به صراحت اجازه افزایش دو برابری عوارض پس از دو سال برای ساختمانهایی که در مهلت مقرر در پروانه به اتمام نرسیده اند با افزایش ۴ درصدی عوارض در نظر گرفته شده است و با اختیار ذکر شده در این قانون شورای اسلامی شهر شیراز اقدام به وضع عوارض قانونی کرده است لذا تبصر ۲ تا ۴ ذیل بند ۲۰ مصوبه ۹۳/۵۸۴۸/ص - ۱۳۹۳/۱۱/۹ مستند به قانون وضع شده است.

۶- همان طور که از محتوای تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری مستفاد می‌شود عوارض تعیین شده دو برابری یا ۴ درصد افزایش (ذکر شده در تبصره قانون مذکور) جهت تسریع در عملیات ساختمانی برای ساختمانهای نیمه تمام و نازیبایی در شهر می‌باشد و این موضوع از جهتی کمک به جلوگیری از متروکه ماندن ملک و جلوگیری از ایجاد مشکلات ترافیکی، اجتماعی و در نهایت جلوگیری از نارضایتی شهروندان و زیبایی مبلمان شهری دارد.

۷- استناد شاکی به موضوع برخلاف شرع بودن مصوبه مزبور صحیح نمی‌باشد زیرا همان طور که فوقاً توضیح داده شد مستند این بند و تبصره‌های ذیل آن اولاً: تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری و ضوابط و مقررات طرح تفصیلی، مقررات ملی ساختمان و ضوابط شهرسازی ثانیاً: تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و اختیار وضع عوارض محلی و ثالثاً: بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و رابعاً: آیین‌نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر مصوب سال ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی می‌باشد.

۸- استناد شاکی به ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید اقامت پذیری و ارتقای نظام عالی کشور نیز فاقد وجهت قانونی می‌باشد زیرا ماده فوق الذکر دریافت وجه مازاد بر عوارض را ممنوع دانسته است این در حالی است که عوارض موضوع مصوبه مورد اعتراض در خصوص تمدید پروانه ساختمانی می‌باشد و در ازای اعتبار بخشیدن به پروانه ساختمانی جهت شروع یا ادامه عملیات ساختمانی از سوی مالک می‌باشد.

علی ایحال با عنایت به مراتب فوق و با توجه به غیر موجه بودن تقاضای شاکی و توجه به این نکته مهم که اساساً شاکی تقاضای ابطال ماده ۲۰ فصل دوم کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ را کرده است و در فصل دوم کتابچه عوارض سال ۱۳۹۶ ماده ۲۰ وجود ندارد و همچنین عوارض تمدید پروانه از مصوبات اخیر حذف گردیده است و لذا مصوبه ای بابت تمدید عوارض موجودیت ندارد تا درخواست ابطال گردد. لذا تقاضای رد درخواست نامبرده را خواهانیم.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۳ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

طبق تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون عمران و نوسازی شهری مصوب ۱۳۴۷ مقرر شده است: «در پروانه‌های ساختمانی که از طرف شهرداریها صادر می‌شود باید حداکثر مدتی که برای پایان یافتن ساختمان ضروری است قید گردد و کسانی که در میدانها و معابر اصلی شهر اقدام به ساختمان می‌کنند باید ظرف مدت مقرر در پروانه‌ها ساختمان خود را به اتمام برسانند و در صورتی که تا دو سال بعد از مدتی که برای اتمام بنا در پروانه قید شده باز هم ناتمام بگذارند عوارض مقرر در این قانون به دو برابر افزایش یافته و از آن به بعد نیز اگر ساختمان همچنان ناتمام باقی بماند برای هر دو سالی که بگذرد عوارض به دو برابر مازاد دو سال قبل افزایش خواهد یافت تا به ۴ درصد در سال بالغ گردد.» بنابراین بند ۲۰ از دفترچه مجموعه ضوابط و مقررات شهری تحت عنوان تمدید پروانه ساختمانی مصوب شورای اسلامی شهر شیراز برای سال ۱۳۹۶ مغایر قانون مذکور و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر وضع شده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۸۸ و ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی